

میدون و سوفیا

توصیه‌هایی برای پدر و مادران آما‌تور-۵

آیا مادر وسیله است؟

پوریا عالمی

● دوران بارداری دوران بسیار عجیبی است. شما در دوران بارداری دقیقاً حس می‌کنید شبیه ایران شده‌اید، چون ایران همیشه آستان حوادث است. چند رویکرد اصلی در دوره بارداری وجود دارد: - وقتی باردار هستید، دست به سیاه‌سفید نزنید و بنشینید یک گوشه و فقط غذا بخورید تا جنین شما قوی شود. این تنها مسئولیت شما در جهان است. به این روش «بیبی‌میکر» می‌گویند! - وقتی باردار هستید، به کسی چیزی نگویید تا چشم نخورید. به این روش «چشم‌نخوربزا» می‌گویند.

- وقتی باردار هستید، عکس افراد خوشگل و خفن را بزنید به دیوار اتاق خواب تا بچه‌تان خوشگل شود. به این روش «چاپ عکس در ۹ ماه» می‌گویند؛ مثلاً خود من وقتی در شکم مادرم بودم، به دیوار عکس گوگوش را زده بودند. منتها انقلاب می‌شود و من شبیه علیرضا خمه می‌شوم. خیلی دقت کنید.

- وقتی باردار هستید، خودتان را در معرض اخبار جهان قرار ندهید تا بچه با آرامش رشد کند. به این روش «کول بزن بزا» می‌گویند؛ مثلاً خود من وقتی بچه بودم، کلاً مادرم اخبار نمی‌دید و اصلاً نمی‌دانست جهان دست کیست. وقتی به دنیا آمدم، همان لحظه که چشم باز کردم، سکه اول را زدم! چرا؟ چون فهمیدم اینجا خاورمیانه است، چون ورود بابا چون مرد بود به بخش زایمان ممنوع است. به نظر من که خرده‌خرده چیزها را به بچه بگویید بهتر است.

- وقتی باردار هستید، هوای آلوده استشاق نکنید. عیبی ندارد. مسئله اینجاست که تنها جایی در ایران که هواش خوب است، ارمنستان و گرجستان است که اینها هم چون از ایران جدا شدند هوایشان خوب است! وگرنه آنجاها را هم شما بده دست دانشمندان ایرانی، یک هفته‌ای تبدیلیش می‌کنند به تهران و اصفهان و مشهد؛ پر از ترافیک، هوای آلوده، الکی گران، شیرتوشیر. توصیه ما این است که هنگام بارداری هر کاری دوست دارید بکنید؛ باباها هم به نظر ما جای اینکه بگردند ببینند چی به نفع بچه است، باید ببینند چی به نفع مادر است یا مادر نظرش چیست. ممکن است شما در جامعه‌ای بزرگ شده باشید که باور دارد هدف وسیله را توجیه می‌کند، اما توجه کنید که مادر وسیله نیست که شما را به بچه برساند. انسان باشید. آدم باشید و با مادر مثل یک شیء برخورد نکنید.

فردا توصیه‌های خفن دیگری در خواهیم داد.
میدون و سوفیا (پدر و مادر توصیه ایران)

تجربه دیگران

افزایش پناه‌جویان ونزوئلایی

● با توجه به وضعیت ونزوئلا، تعداد درخواست‌های پناهندگی از سوی شهروندان این کشور در سراسر جهان به طور نمادین افزایش یافته است. کمیساریای پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) اعلام کرد که از سال ۲۰۱۴ تاکنون بیش از ۴۱۴ هزار نفر درخواست پناهندگی کرده‌اند که ۲۴۸ هزار نفر آن در طول سال ۲۰۱۸ درخواست داشته‌اند؛ یعنی بیش از ۶۰ درصد. دوسوم درخواست‌های پناهندگی از سوی ونزوئلایی‌ها در آمریکای لاتین و بقیه در آمریکای شمالی و برخی کشورهای اروپایی ثبت شده است.

این آمار از سوی مقامات ملی ارائه می‌شود که مسئولیت ارزیابی درخواست‌های پناهندگی در همه کشورهای منطقه را دارند. گروهی از افرادی که تعداد درخواست‌هایشان برای پناهندگی از سوی شهروندان ونزوئلا در کشورهای همسایه افزایش یافته، پرسل سابق نیروهای امنیتی هستند که کارمندان کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد باید این افراد را تأیید کنند.

تعداد درخواست‌های پناهندگی فقط بخشی از کل جریان خروج از ونزوئلا است که تخمین زده شده، بیش از ۳۰۴ میلیون نفر هستند. علاوه‌بر پناه‌جویان، کشورهای آمریکای لاتین به ۱،۳ میلیون نفر مجوز اقامت و سایر کمک‌ها را داده‌اند. ونزوئلا ارتباط خوبی با کشورهای همسایه داشت؛ به‌طوری‌که آنها اجازه دسترسی به خدمات اساسی، ازجمله بهداشت و آموزش‌وپورش و در اکثر کشورها حق کار را دارند.

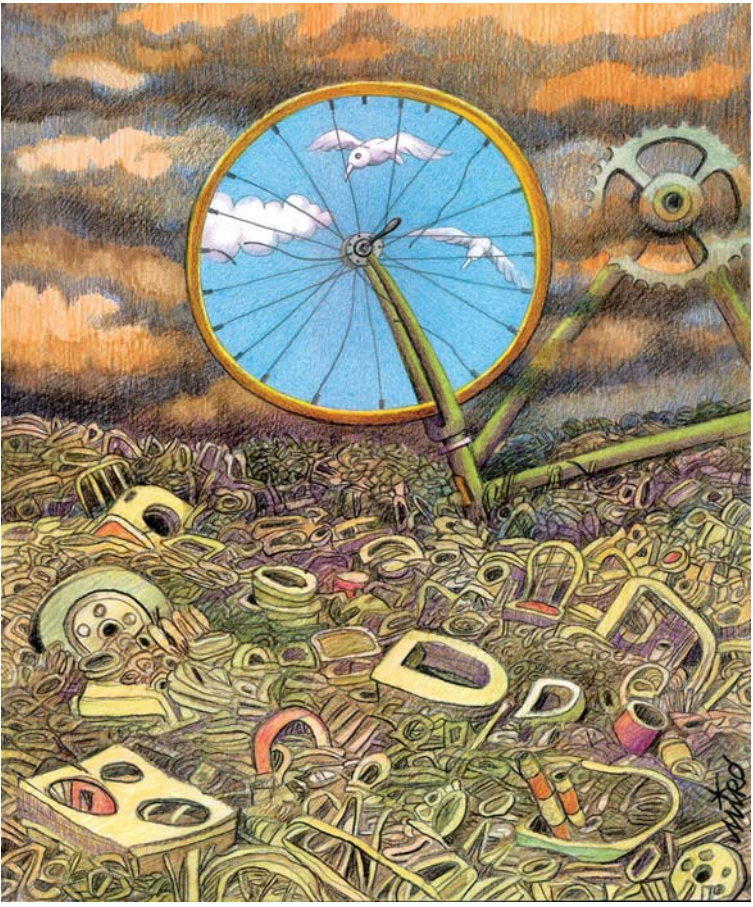
شرق روزنامه

دوشنبه ۲۰ اسفند ۱۳۹۷
۴ رجب ۱۴۴۰ = ۱۱ مارس ۲۰۱۹
سال شانزدهم • شماره ۳۳۸۷ • ۱۶ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۴ • اذان مغرب ۱۸:۲۶ • اذان صبح فردا ۵:۴۷ • طلوع آفتاب ۶:۰۲

روزنفرها

کار تون خواب

میرو استفانویچ

دور دنیا

ارتقای آگاهی از ارزش‌های درونی

ایجاد سازش و هماهنگی میان مذاهب می‌داند. به اختلافات مذهبی در خاورمیانه اشاره می‌کند و این را مشکل منطقه می‌داند. او از مردم می‌خواهد به هر باوری که هستند، فکر خود را «باز کنند».

بودیسم هم افراط‌گرایان خود را دارد؛ دالایی‌لاما می‌گوید درباره وضعیت میانمار «بسیار اندوهگین» است که در آن راهبان بودایی مسلح اقدام به نسل‌کشی مسلمانان روهینگیا کرده‌اند. می‌گوید: «همه ادیان سنت مهربانی و انسان‌دوستی را دارند، اما اکنون خشونت و نفاق جای آن را گرفته است.» نگاه منتقدانه‌ای نیز به روند سیاست امروز جهان دارد. می‌گوید سیاست خارجی «آمریکا مقدم بر همه» ترامپ و دغدغه وسواس‌گونه دیوارکشیدن در مرز جنوبی آن کشور باعث می‌شود او احساس «ناراحتی» کند و مکزیک را «یک همسایه خوب» برای ایالات متحده آمریکا می‌نامد. خروج قریب‌الوقوع انگلیس از اتحادیه اروپا نیز به نظر او همیشه اتحادیه اروپا را «تحسین» کرده، «شایسته سرزنش» است.

دالایی‌لاما در دهه نهم زندگی خود به کاوش در آگاهی انسان ادامه می‌دهد و باورهای غبارگرفته را به پرسش می‌گیرد. او در فوریه (بهمن) و در جریان یک رشته سخنرانی به مناسبت سال نوی تبت، به بسیاری از مسائل بشری پرداخته است؛ از هوش مصنوعی که معتقد است هرگز نمی‌تواند با ذهن انسان رقابت کند- تا برداشت کورکورانه و جزئی از آموزه‌های مذهبی. می‌گوید: «خود بودا به ما گفته که آموزه‌های من را بر اساس ایمان باور نکنید، بلکه تحقیق و تجربه و آزمودن کامل را به کار بگیرید. بنابراین اگر بعضی از این آموزه‌ها مخالف عقل و منطق بود، نباید آن را بپذیریم.»

این شامل نهاد مذهبی‌ای می‌شود که خود دالایی‌لاما نماینده آن است. حتی موقعی که او پسر بچه‌ای بیش نبود، ذهن علمی او ایده منجر به انتخابش برای این مقام را به پرسش می‌کشد. زمانی که روح دالایی‌لاما این کالبد خاکی را ترک کند، قرار است حزب کمونیست چین که اعتقادی به دین و مذهب ندارد، جانشین او یا پانزدهمین پیروای تبتیان را انتخاب کند. به گفته یکی از همراهان دالایی‌لاما: «این کاملاً واضح است که دولت چین برای چنین کار عجیبی خود را آماده کرده است. بودایی‌های تبتی مجبور خواهند شد بین دالایی‌لامای حزب کمونیست و دالایی‌لامای انتخابی تبتی‌های تبتیدی یکی را انتخاب کنند؛ هرگونه تصمیم‌گیری درباره دالایی‌لامای بعدی به خود مردم تبت بستگی خواهد داشت.»

بابک زمانی

رئیس انجمن سکنه مغزی

رئیس جدید سازمان نظام‌پزشکی از سوی جامعه پزشکی کشور و به‌دنبال استعفای «دکتر ایرج فاضل» (استعفایی که اشاراتی به بحران عمیق نظام سلامت از آن به مشام می‌رسید). انتخاب شد. انتخاب یکی از استادان باسابقه و ریشه‌دار نیروی به این مقام در حالی که انتخاب دیگری هم وجود داشت و معلوم شد آرای کمی هم نداشت، به نوعی به معنای نگاه اصولی و ریشه‌ای به مسائل در برابر نوعی نگاه معامله‌گرانه برای دستیابی به اهداف زودرس با نتایج قابل مشاهده هم بود. این انتخاب در نهایت وجود و غلبه نوعی نگاه عقل‌گرایانه را در جامعه پزشکی به اثبات رساند. معلوم شد که جامعه پزشکی خواستار تغییراتی بنیادی در نظام سلامت است و نه منافعی زود هنگام. اینها همه بر مسئولیت مسئولان نظام سلامت و سازمان نظام‌پزشکی ایران و رئیس برگزیده آن بیش‌ازپیش می‌افزاید.

سازمان نظام‌پزشکی به شکل فعلی خود سازمانی سه‌وجهی میان مردم، مسئولان و پزشکان است که در غلتیدن به هر یک از این وجوه، نه‌فقط فلسفه وجودی او را از بین می‌برد، بلکه با این نقیصه، شالوده‌زبنایی سلامت هم سامان خود را از دست خواهد داد کمالینکه اگر نیک بنگریم، همین الان هم نتایج این نقیصه به‌تجربه به اثبات رسیده است. اندیشه تشکیل چنین سازمانی یکی از مهم‌ترین دستاوردهای تفکر مدرن در اداره و

محمد درویش

از سیمان به عنوان دومین ماده مصرفی - بعد از آب- و هم‌زمان مخرب‌ترین ماده دنیا نام می‌برند. چند روز پیش، جان ویدال، دبیر بخش محیط زیست روزنامه گاردین، یادداشت تأمل‌برانگیزی را منتشر کرد که خوب است خوانندگان عزیز «شرق» هم از آن آگاه باشند.

وی می‌نویسد: «بتون در حال غرق‌کردن ما در یک فاجعه اقلیمی تمام‌عیار است. زمان تسویه حساب فرارسیده است!».

در جلد سوم از داده‌های فنی برای پروژه ۵۳ میلیاردیونددی راه‌آهن سریع‌السیر بریتانیا، جدولی وجود دارد که نشان می‌دهد ۲۰ میلیون تن بتون برای ساخت ۱۰۵ مایل از مسیر جاده‌ها، کانال‌های زیرگذر، تونل‌ها و پل‌ها به کار برده خواهد شد. محاسبه شده که این مقدار بتون کافی است تا با آن همه سطح شهر منچستر را پوشاند.

سیمان، جزء کلیدی بتون و یکی از پرمصرف‌ترین مواد ساخته‌شده به‌دست انسان، اکنون سنگ‌بنای ساخت‌وساز در جهان به شمار می‌رود که پوسته زندگی مدرن را شکل داده است، اما تولید آن ردپای بوم‌شناختی سهمگینی بر جای نهاده که عملاً کسی حاضر به پذیرش مسئولیت آن نیست! از آنجا که برای تجزیه سنگ و پروسه‌های شیمیایی در تولید سیمان، گرد، برای تولید هر تن سیمان، یک تن دی‌اکسیدکربن آزاد می‌شود که مهم‌ترین گاز گلخانه‌ای است. بنابراین با تکمیل‌شدن چهار پروژه ساخت‌وساز بزرگ بریتانیا در حال حاضر - شامل خط راه‌آهن کراس ریل که از میان لندن می‌گذرد-

مدیریت جوامعی با تخصص‌های گوناگون است و شاهد بودیم که به‌سرعت مورد استفاده هم قرار گرفت؛ نظام روان‌شناسی نظام مهندسی و ...

سازمان نظام‌پزشکی از یک سو بازتاب اوضاع در جامعه پزشکی است. با اعتماد به یک سازمان نظام‌پزشکی کاملاً مستقل است که مسئولان می‌توانند به اطلاعاتی دقیق و ذی‌قیمت دست یابند و از آن در برنامه‌ریزی و جلوگیری از حیف‌ومیل امکانات استفاده کنند؛ اطلاعاتی مثل نرخ واقعی خدمات سلامت و نرخ واقعی بازتولید نیروی کار در نظام سلامت. فقط با به‌رسمیت‌شناختن حق عدم فروش خدمت برای پزشکان است که جامعه می‌تواند از طریق سازمان نظام‌پزشکی به چنین اطلاعاتی دست یابد و فقط از طریق سازمان نظام‌پزشکی است که می‌توان ضمن رعایت این حقوق اولیه پزشکان، حتی المقدور از بروز اعتصاب پزشکان جلوگیری یا آن را به شکلی قانونی هدایت کرد.

سازمان نظام‌پزشکی به‌عنوان یک سازمان سه‌وجهی نمی‌تواند آغازگر یا اعلام‌کننده اعتصاب پزشکان باشد؛ این نقض غرض و درغلتیدن به یکی از وجوه است و ممکن است باز هم به محرومیت چند ده‌ساله جامعه پزشکی از بدیهی‌ترین حقوق انسانی‌اش منجر شود؛ تا حدی که بر زبان‌آوردن آن حق هم تابویی سنگین به شمار رود. سازمان نظام‌پزشکی می‌تواند اطلاع‌دهنده باشد، می‌تواند ضمن اطلاع از خطر وقوع چنین حوادثی تشریح مساعی هر سه وجه را در اجتناب از آن به عمل آورد و گاه خطاب به مسئولان وقتی خطر را از نزدیک احساس می‌کند، احتمال ناتوانی خود در جلوگیری از آن را اطلاع دهد. به‌علاوه می‌تواند

آکادمی

نظام‌پزشکی و بحران سلامت

خیل عظیم خدماتی را که پزشکان در حال حاضر ارائه نمی‌کنند و این خودداری منع قانونی هم ندارد. فقط از طریق شرکت در یک چالش عملی است که می‌توان بر روند حوادث تأثیر گذاشت و نه‌فقط با صدور بیانیه‌هایی گاه‌به‌گاه، جوامع پزشکی با اطمینان از اینکه نظام پزشکی بر مشکلات خاص خود آنها اشتراف دارد و از این طریق می‌توانند خواسته‌ها و مشکلات صنفی خود را پیگیری کنند، کار را به سازمان سپرده از طریق نمایندگان خود پیگیری خواهند کرد. به‌علاوه فشار خود از روی انجمن‌های علمی را بر خواهند داشت. جریان تشکیل انجمن علمی برای هر شاخه اختصاصی از طب -که در غیاب نظام‌پزشکی فقط اهداف صنفی را پیگیری می‌کنند- متوقف خواهد شد یا صرفاً محملی علمی خواهد ماند و این انجمن‌ها خواهند توانست به کارهای علمی، تحقیقی در مسائل بومی آن رشته و تدوین گایدلاین‌های درمانی برای آن رشته بپردازند. سازمان نظام‌پزشکی از سویی دیگر، بازتاب مشکلات مسئولان و مردم در ارتباط با سلامت است.

سازمان نظام‌پزشکی است که می‌تواند بسیج عمومی جامعه پزشکی را برای مصائب هم‌چون جنگ و زلزله به انجام برساند یا فقط از طریق این سازمان است که مردم، سازمان‌های بیمه‌گر و احیاناً سازمان‌های مردم‌نهاد حمایت از بیماران می‌توانند نوعی نظارت کیفی پیش و بیش از هر شکایتی بر کار پزشکی اعمال کنند؛ نظارتی که هم به تنبیه و هم به تشویق منجر خواهد شد.

احیای سازمان نظام‌پزشکی بر سه وجه متوازن، کار سترگی است که جز با شستن چشم‌ها از آن گرفتار عادت‌شده چند ده‌ساله مقدور نمی‌شود.

نگاه سبز

سیمان؛ مخرب‌ترین اختراع بشر!

با وجود این، حجم بزرگی از صنعت ذاتا محافظه‌کار، بی‌تفاوت نسبت به الگرناتیوهای سیمان و در برابر تغییر بی‌میل است. به سیمان پرتلند (سیمان معمولی) برای استحکام و امنیت آن اعتماد وجود دارد و سازندگان همچنان آن را ارائه می‌دهند، زیرا از‌زان قیمت است و دیگر گزینه‌ها شناخته‌شده نیستند. بدون آموزش معماران و برنامه‌ریزان، پیشرفت در این زمینه تدریجی و احتمالاً بسیار دیر خواهد بود. بنابراین آنچه در این زمینه شتاب‌دهنده است، وضع مالیات سنگین بر بتون یا سیمان در جهان است. فقط زمانی که این صنعت ناچار به پرداخت هزینه بیشتری برای انتشار کربن از محصولات خود شود، کمپانی‌ها به سمت کشف روش‌های پاک‌تر خواهند رفت. اما هرگونه مالیاتی که موجب افزایش قیمت انرژی شود، مردم‌پسند نیست. برخی اقتصاددانان می‌گویند راه‌حل، مالیاتی است که از صنعت به دست می‌آید و به مردم به شکل تخفیف مالیاتی برای جبران هرگونه افزایش هزینه انرژی یا استفاده ویژه از آن در زمینه کاهش انتشار کربن، بازگرداندن می‌شود. چنین نمونه‌هایی در سوئیس (مالیات بر سوخت گرمایی) یا نیوزیلند نشان داده‌اند موفق و مؤثر هستند!

راست آن است که صنعت سیمان دنیا را تغییر داده و می‌دهد. اما اکنون محیط زیست را به گرمایش کنترول‌ناپذیری تهدید می‌کند. زمان جبران فرارسیده و صنعت باید به‌سرعت مشکلی را که خود آفریده است، جبران کند. وجود کوه‌تراش‌های متعدد، مثل نیلکودر در هراتان هران معدن شن و ماسه در ایران که شتابان در پایاب رودخانه‌ها در حال افزایش بوده و بر میزان فرسایش بادی نیز می‌افزاید، نشانه تلخ دیگری از خسارت‌های جبران‌ناپذیر سندرم بتونیسیم در ایران است.

زنان

وحشت‌ها و مخاطرات یک امدادگر زن

گرفتار شده بودند و همچنین به وحشت مدام زنان امدادگر که مورد حمله و تجاوز قرار بگیرند. به گفته آرواسی، «در افغانستان امروز اوضاع امنیتی خیلی سخت شده است و سال گذشته چندین نفر از کارگران امدادی کشته شده‌اند». وی اوضاع را این روزها بسیار خطرناک‌تر از گذشته می‌داند: «وقتی من این کار را شروع کردم، شرایط خیلی متفاوت بود. امدادگران مورد احترام بودند. امنیشان خیلی بیشتر بود. محیط خیلی خطرناک شده است، بااین‌حال این احتمالاً یکی از رضایت‌بخش‌ترین مشاغل است. باعث می‌شود واقعا قدر و ارزش خودتان را بدانید. به نظر من کمک به دیگران همیشه به غریزه‌ای مادرانه نیاز دارد. ما زنان این‌دی‌ان‌ای در دریم - (۹۹٫۹ درصد از موارد- که باعث می‌شود بخواهیم این کار را انجام دهیم، توصیه من به زنان جوانی که می‌خواهند وارد این کار شوند، این است که خودتان را بشناسید، بدانید که چه می‌خواهید، بدانید که به دنبال چه نوع مشارکتی هستید و به دنبال همان بروید».

هم که اغلب مردان هستند، به‌ندرت ممکن است از یک زن جوان خارجی استقبال کنند و اغلب چنین چیزی می‌پرسند که «تو اصلاً از وضع ما چه می‌دانی؟» خانم پاتل درباره کلیشه‌های آزاردهنده در این موقعیت‌ها گفت: «اغلب حرفشان به اینجا کشیده می‌شود که چرا ازدواج نکرده‌ای و چرا نمی‌خواهی به خانه برگردی؟» خانم یوزین درباره کمک زنان به یکدیگر در موقعیت‌های بحرانی، خاطرات خود از سوریه اشاره کرد و شرایطی که زنان و کودکان در توفان‌های برف بدون وسیله گرم‌کننده

سایت کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد این هفته با انتشار مصاحبه‌ای با دو نفر از امدادگران باسابقه این سازمان به «وحشت‌ها و خطرهای یک امدادگر- زن امور بشردوستانه» پرداخته است.

خانم آرواسی پاتل که حدود ۳۰ سال است در آن سازمان کار می‌کند و اکنون معاونت افغانستان کمیساریا را برعهده دارد، در این مصاحبه از جمله به حضورش در بوسنی در زمان نسل‌کشی مسلمانان سربریتسا در دهه ۱۹۹۰ اشاره کرد و خانم یوزین بیون که در مناطقی مانند اردن، لبنان، ترکیه، مصر و عراق خدمت کرده و اکنون سخنگوی سازمان در سودان جنوبی است، تجربه مشابهی را در جولای ۲۰۱۶ (تیر ۹۵) در جنوب سودان بازگو کرده است؛ با شدت‌گفتن بحران مرا هم با دیگر آوارگان به‌سرعت از شهر مابیان تخلیه کردند، چون گروهی از امدادگران زن که کمک‌های بشردوستانه را برعهده داشتند، در شهر جوبا مورد تجاوز قرار گرفته بودند...

مشکل دیگر این است که رهبران جوامع پناه‌جویان